

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog
DYDDIAD	10 Hydref 2018
TEITL	Diweddariad ar Faterion Rheoli'r Harbwr
AWDUR	Uwch Swyddog Harbyrau

1. Cyflwyniad

- 1.1 Prif swyddogaeth y Pwyllgor yw ystyried, trafod a chynghori ar faterion sy'n ymwneud â rheoli, diogelu a datblygu'r Harbwr a derbyn sylwadau'r Aelodau ar faterion sy'n ymwneud â Harbwr Porthmadog.
- 1.2 Diben yr adroddiad hwn yw rhoi diweddariad bras i'r Pwyllgor ar faterion yr harbwr ar gyfer y cyfnod rhwng mis Mawrth 2018 a mis Hydref 2018, er mwyn derbyn adborth gan yr aelodau ar faterion diogelwch a materion gweithredol yr Harbwr.
- 1.3 Mae Pwyllgor Harbwr Porthmadog yn Bwyllgor Harbwr statudol, a sefydlwyd yn unol ag Adran 6(2) (a-j) Gorchymyn Diwygio Harbwr Porthmadog 1998. Yn ôl y gorchymyn, mae pymtheg (15) aelod yn gwasanaethu ar Bwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog. Ceir rhestr gynhwysfawr o grwpiau a sefydliadau sy'n cael eu cynrychioli ar y pwyllgor Harbwr yng Ngorchymyn yr Harbwr.

2. Angorfeydd a Chofrestru Cychod ym Mhorthmadog

- 2.1 Yn 2018/18 roedd ffigyrau angorfeydd yr Harbwr fel a ganlyn:-
- 2.2 Mae 130 o gychod wedi bod ar angorfeydd blynyddol yn 2018. Mae hyn yn cymharu â 133 yn 2017 a 129 yn 2016. Er y gostyngiad bychan yn nifer y cychod sydd yn yr harbwr, mae hi'n braf nodi fod y ffigwr hwn wedi aros yn gymharol sefydlog mewn cyfnod o hinsawdd economaidd ansicr.
- 2.3 Yn gyffredinol, wrth gymharu holl Harbyrau Cyngor Gwynedd, mae gostyngiad wedi bod yn nifer y cwsmeriaid yn y flwyddyn ddiwethaf ym mhob un o'r harbyrau.
- 2.4 Roedd 1066 o Gychod Pŵer wedi'u cofrestru yng Ngwynedd yn 2018 o gymharu â 955 wedi cofrestru yn 2017. Cofrestrwyd 38 o Gychod yn Harbwr Porthmadog o gymharu â 37 y llynedd.
- 2.5 Roedd 34 o Gychod Pŵer wedi cofrestru ym Morfa Bychan o gymharu â 29 y flwyddyn gynt, 2017.
- 2.6 Roedd 924 o Fadau Dŵr Personol wedi'u cofrestru yng Ngwynedd yn 2018. Mae hyn yn gynydd o 186 o gychod o gymharu â 2017 pan gofrestrwyd 738.
- 2.7 Roedd 200 o Fadau Dŵr Personol wedi'u cofrestru ym Morfa Bychan o gymharu â 165 y flwyddyn flaenorol.

3. Y Cod Diogelwch Morol

- 3.1.1 Mae'r Cod Diogelwch Morol (PMSC) yn amlinellu'r safon genedlaethol ar gyfer pob agwedd o ddiogelwch morol porthladdoedd. Y nod yw gwella diogelwch ar gyfer pawb sy'n defnyddio

neu'n gweithio mewn amgylchedd porthladdoedd. Mae'n berthnasol i holl Awdurdodau Harbwr Statudol.

Mae'r Cod yn cynrychioli arfer dda a gydnabyddir gan amrediad eang o fudd-ddeiliaid yn y diwydiant ac mae Cyngor Gwynedd yn deall y gall peidio â chadw at arfer dda fod yn arwydd o awdurdod harbwr sy'n torri dyletswyddau cyfreithiol penodol. Mae'n angenrheidiol i'r Gwasanaeth dderbyn sylwadau a barn Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol ar ba mor addas yw'r Cod Diogelwch Morol ac i dderbyn sylwadau'n rheolaidd ar ei gynnwys, er mwyn iddo gael ei adolygu'n berthnasol i weithgarwch yr harbwr, cymhorthion mordwyo, addasrwydd is-ddeddfau, materion diogelwch a gwaith dydd-i-ddydd cyffredinol yn Harbwr Porthmadog.

- 3.1.2 Rhwng 19 a 21 Medi 2017, cynhaliwyd archwiliad manwl gan archwilwyr o Asiantaeth Gwylwyr y Glannau ar y trefniadau diogelwch penodol a systemau Harbyrau Bwrdeistrefol Gwynedd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â'r Cod Diogelwch Morol.
- 3.1.3 Yn dilyn yr adolygiad a gynhaliwyd derbyniodd y Gwasanaeth adroddiad ynghylch yr archwiliad gan yr archwilwyr allanol ac fe'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Ymgynghorol fis Mawrth diwethaf.
- 3.1.4 Fel yr adroddwyd yn flaenorol, roedd yr archwilwyr o'r farn fod y Gwasanaeth yn gyffredinol yn cydymffurfio â gofynion y cod, ond yn awgrymu mesurau i wella cydymffurfiaeth y Gwasanaeth yn benodol o ran y Deilydd Dyletswydd a'r Person Dynodedig. Ni chyflwynwyd unrhyw sylwadau ar Faterion Diogelwch yn Harbwr Porthmadog.
- 3.1.5 O ganlyniad i'r gwelliannau hyn, bydd Cabinet y Cyngor, sydd wedi'u hethol yn annibynnol, yn unigol ac ar y cyd, yn cael eu penodi'n 'Ddeilydd Dyletswydd' ar gyfer y Gwasanaeth a Chaptan M. Forbes, Harbwrfeistr Conwy fydd y 'Person Dynodedig' gofynnol â'r cymwysterau addas.
- 3.1.6 Er bod y Cod Diogelwch Morol ar gyfer yr Harbyrau yn cael ei adolygu'n rheolaidd gan y Gwasanaeth, atgoffir Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol o'u dyletswydd i gyflwyno sylwadau ar ba mor addas yw'r Cod Diogelwch a derbyn sylwadau ar drefniadau gwaith yr harbyrau er mwyn adolygu'r Cod Diogelwch i sicrhau ei fod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, priodoldeb lleol.
- 3.1.7 Roedd archwilwyr yr Asiantaeth Gwylwyr y Glannau i fod i ailymweld â'r gwasanaeth fis Hydref eleni fel dilyniant i'r adolygiad a gynhaliwyd y llynedd, a rhoi cyflwyniad i'r Pwyllgor ynghylch y Cod Diogelwch Morol yn ystod eu hymweliad. Fodd bynnag, oherwydd amgylchiadau annisgwyl, bu'n rhaid gohirio'r ymweliad tan fis Mawrth y flwyddyn nesaf i gyd-fynd â'r cyfarfod Pwyllgor, pan fydd yr archwilwyr yn rhoi cyflwyniad i'r Pwyllgor.

4. Materion Staffio

- 4.3.1 Daeth cyfnod cyflogaeth Cymhorthydd Harbwr Porthmadog (tymhorol) i ben 30 Medi 2018. I sicrhau cymorth gyda gwaith yr harbwr, mae'r contract wedi cael ei ymestyn ar drefniant tri diwrnod yr wythnos, mis ar y tro.
- 4.3.2 Mae gan y Gwasanaeth Morwrol saith aelod staff llawn amser ac un sy'n gweithio'n rhan amser (gweinyddol). Mae naw aelod staff yn Hafan. Mae'r gwasanaeth wedi profi cyfnod

prysur yn ystod yr haf eleni ac wedi gweld cynnydd yn y gwaith sy'n ymwneud â cham-drin a thrais, gydag aelod o staff tymhorol Morfa Bychan yn cael ei ymosod yn gorfforol.

- 4.3.3 Yn ddibynnol ar gyfyngiadau ariannol a chyllidebol, mae'r gwasanaeth yn chwilio am bosibilrwydd cyflogi cymhorthydd harbwr llawn amser i weithio yn harbyrau Porthmadog, Aberdyfi ac Abermaw. Bydd y swydd cymhorthydd harbwr ym Mhorthmadog fel arall yn dychwelyd i weithio'n llawn amser ar 1 Ebrill 2019.

5. Materion Ariannol

- 5.1 Mae crynodeb bras o gyllidebau'r harbyrau a'r sefyllfa ariannol bresennol hyd at ddiwedd y chwarter wedi'i amgáu.

- 5.2 Yn ystod y cyfnod roedd yn rhaid ymrwymo adnoddau ariannol ar gyfer yr hyn a ganlyn:-

- Cynnal a Chadw Cymhorthion Mordwyo a Llusernau
- Cynnal a chadw angorfeydd y Cyngor
- Cynnal a chadw cwch patrolio'r harbwr
- Ymestyn cyfnod cyflogaeth staff
- Cynnal a chadw tiroedd a meinciau. Torri gwellt a diogelu coed
- Cwch y Dwyfor. Buddsoddi i gynnal a chadw'r cwch i gydymffurfio â gofynion y cod ymarfer. Mae'r cwch gwaith wedi'i leoli'n barhaol yn Harbwr Porthmadog i sicrhau bod pob cymhorthydd mordwyo yn ei safle priodol drwy gydol y flwyddyn.

- 5.3 **Ffioedd a Thaliadau 2018/19.** O safbwynt ffioedd a thaliadau arfaethedig Harbwr Porthmadog yn ogystal â ffioedd lansio Badau Dŵr Personol yn 2019/20, bwriad y gwasanaeth yw addasu'r ffioedd yn unol â'r gyfradd chwyddiant. Ar hyn o bryd, mae'r gwasanaeth eto i dderbyn cadarnhad o'r cyfraddau sydd i'w defnyddio.

- 6 **Adroddiad yr Harbwrfeistr.** Bydd yr Harbwrfeistr ym Mhorthmadog yn rhoi crynodeb o'r materion Mordwyo a Gweithredol a godwyd yn ystod y cyfnod rhwng mis Mawrth a mis Medi 2018, gan gynnwys materion cynnal a chadw a digwyddiadau a ddigwyddodd yn ystod y cyfnod perthnasol. Mae copi o'i adroddiad wedi'i atodi.